

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 290 (3422) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Fékeiktől szabadult erkölcsi világszemlélet

(V. J.) Az emberi együttélés, a társadalom nem nyugodhatik szeszélyes alapokon. Senki sem határozhatja meg önmaga az együttélés feltételeit, mert ebből összevisszaság fejlődne. Korának éppen az egyik legnagyobb gyengesége, hogy nem akar ismerni más szabályozó elvet csupán az egyéni érzést és véleményét. Az életben azután az ilyen gondolkodás mérhetetlen önzésben nyilvánul meg.

A szilárd és harmonikus élet alapja csak az erkölcsi elvek talapzatán épülhet fel. Az erkölcs az örökérvényű és minden egyéni önkénytől mentes erőkhöz köti az emberek életét. Itt nem a változó szeszélyű, nem önzésbe fúló ember határozza meg egymáshoz való viszonyunkat, hanem az egész világmindenséget egyformán szabályozó törvény, végső eredményben Isten akarata. Az emberek erkölcsről prédikálnak és társadalmakat akarnak megmegtüntetni, azonban minden fáradozásuk meddő munka és az erkölcs megcsúfolása, ha nem azt értik erkölcs alatt, amit az Isten szabályozó elvként helyezett az emberek természetébe és tetsző törvényként is előjuttatott.

Nemelyik embernek azonban az önzés és az egyéni szeszély szolgálata már annyira elvakította az erkölcsi feljogát, hogy észre sem veszi, mikor rajta fel az erkölcsi törvényeket. Társadalmi szolidaritást hirdetnek, féltve hangoztatják a társadalmi béke szolgálatát, azonban ezeket az elveket csak úgy értelmezik, hogy az ő kis köreiket ne zavarja senki, viszont ők minden további nélkül inaszkodnak és csipkednek portyázhatnak mások életében. A legszomorúbb jelenség, hogy észre sem veszik, hogyha hibát követnek el. Ez talán menti őket az erkölcsi felelősség tekintetében, de nem mentesülnek azon kötelezettség alól, hogy életüket komolyan beállítsák az erkölcsi elvek fényébe és megvizsgálják minden szarukat és eszlekedetüket, vajjon megfelelnek-e az emberi szeszélyektől mentes erkölcsi törvényeknek. Ha ezt nem teszik meg, akkor ne szavaljanak kereszténységéről és ne akarjanak a keresztényeknek világitani. A keresztényeknek csak krisztusi erkölcsökkel világitunk, mert egyedül az méltó Krisztus tanítványainak.

A másik szomorú jelenség pedig az egyéni erkölcs alapján élő világ szemléletében, hogy még ők érzik magukat megsértve, ha valaki nem tűri, hogy életébe belegázoljanak. Ezek talán úgy értelmezik a kereszténységet, hogy a kereszténynek minden gonoszságot le kell nyelnie és engednie kell, hogy mások végiggázoljanak rajta. Van keresztény alázatosság és keresztény türelem, de ne felejtjük el, hogy minden keresztény erőnyek az okosság a mérték és a türelemnek is van határa. Feltétlenül határt szab türelmünknek az, ha látjuk, hogy mások egyéni be-

Magukhoz ragadták a németek a kezdeményezést a Kievtől nyugatra lévő arcvonal egyik szakaszán

Erős tartalékokat vonultat fel a német hadvezetőség a Zsitomir körüli ellentámadásra

Berlinből jelentik: (B. T.) A német fővárosba érkezett hírek szerint a keleti harctéren a hadműveletek a német csapatok szempontjából továbbra is kedvezően fejlődnek ki. A németek általában erősen tartják a még mindig heves szovjettámadásokkal szemben állásaikat. Kievtől nyugatra egy helyen magukhoz ragadták a németek a kezdeményezést. A legutóbbi 24 órában a németek ellentámadással további előhaladást értek el Zsitomirnál. Ugy tudják Berlinben, hogy a német hadvezetés ezekre az ellentámadásokra erős tartalékokat vonultat fel. A fejlemények sikeresen alakulnak. A német ellentámadás céljairól német katonai körökben pillanatnyilag hallgatnak. Nem lehet tisztán látni, hogy a német hadvezetés csupán a Zsitomirnál előálló helyzetet kívánja-e tisztázni, vagy pedig a kievi egész orosz ékeket be akarja törni és vissza akarja hódítani a Dnyeper-vonalat? A német ellentámadás az orosz támadás kudarcát jelenti, ami akkor következett be, amikor áttörési ékük déli szárnyát megkísérelték kiterjeszteni. Vasztov kiürítése után a németeknek sikerült feltartóztatni az erős szovjet támadásokat és olyan ellenálló vonalat létesítettek, amelyből azután észak felé a szovjet csapatok oldalába törhettek.

Berlinben rámutatnak arra, hogy a szovjet a Zsitomirnál elszenvedett visszacsapás ellenére folytatja előnyomulását irányuló erőfeszítéseit Korosztény felé. A helyzet itt még tisztázatlan. A szovjetnek a Pripjet-mocsarak lehetőségét adnak északi szárnyuk lefedésére. Megjegyzik végül, hogy a németek ellentámadásának áttört sikere Zsitomirnál valószínűen közvetlen kihatással lesz a Korosztény felé szovjet támadásra is.

Berlin külvárosait bombázták a brit repülők

Berlin. (MTI) A Német Távírási Iroda jelent: November 18-án a késő esti órákban brit repülőgépek a látást akadályozó időjárás védelme alatt behatoltak a birodalom északi területére s néhány más helyiségen kívül a fővárost is megtámadták robbanó- és gyújtóbombákkal. A német éjszakai va-

dások és az elhárító ütegek nyomban működésbe léptek és megakadályozták a brit repülőgépeket abban, hogy összefogó támadást hajtsanak végre Berlin városa ellen. A legtöbb bomba a sűrűn lakott külvárosokra esett. Eddigi jelentések szerint a támadásban résztvevő brit gépek közül többet lelőttek.

Egyre élénkül a vita Amerikában a határmegvonások kérdésében

Beruból jelentik: (B. T.) Az Exchange Telegraphé washingtoni jelentése szerint a határmegvonások kérdésének rendezését, különösen Lengyelországot, Romániát és a Balti Államokat érintve, a legutóbbi hivatalos értesítések szerint a tulajdonképpen háborús tárgyalások befejezése utáni időre halasztják el. Mindazonáltal minden jel arra vall, hogy ebben a kérdésben a vita egyre élénkül. A legnagyobb nehézséget a lengyel kérdés okozza — mondják Amerikában. — További súlyos ügyet jelent Besarabia és a monarchia egyik része, amelyet később Romániához csatoltak és amelyet Amerikában már most mint keleti Elzász-Lotharingiát emlegetnek. Azt hiszik,

hogy diplomáciai úton e kérdésben máris bizonyos megoldást dolgoztak ki. A Balti Államok kérdése azonban még mindeddig nyílt. Amerikában változatlanul a balti államok háborúelőtti kormányait ismerik el. A lengyel határ kérdése különösen élénk megbeszélések tárgya Amerikában. Amerika nagy városaiban jelentős lengyel telepek vannak, túlnyomórészt katolikus vallású lakossággal. E körökben élénk hírverés folyik a háborúelőtti lengyel határok helyreállítása érdekében. Az Egyesült Államokban levő lengyel katolikusok aggodalmukat fejezték ki amiatt, hogy Moszkvában az Atlanti Tengeri Egyezményre vonatkozóan esetleg megalkuvás jött

csületünkbe, legszentebb érzéseinkbe kapcsáskodnak bele. Ezekkel szemben nem lehet más választás mint megragadni az ostort, mellyel Krisztus kiűzte a szenthelyről a kalmárokat és oda-

kiáltani nekik a krisztusi szavakat, amelyeket a korábbi zsidóság vezetőinek mondott Krisztus: viperek fajzati. Ezek mérgezik meg ugyanis viperaszúrásukkal a társadalom életét.

létre, mert a szovjet különös nyomattal követeli vissza az eddig Lengyelországhoz tartozott ukrán területeket.

Ankarából jelentik: (MTI) A török köztársasági néppárt szerdán a késő éjszakába nyúlóan, összesen kilenc óra hosszat tartó ülésen beszélt meg Menemendzsoglu külügyminiszternek a kairói megbeszéléseiről adott beszámolóját. Ott volt Inonü államelnök és valamennyi miniszter is.

Az első benyomás az, hogy a pártértekezletről kiadott rendkívüli diplomatikus és rugalmas fogalmazású közlemény semmi közelebbi tájékoztatást sem nyújt a kairói tárgyalásokról. Az értekezlettel kapcsolatban Törökország magatartásának megváltoztatásáról terjesztett híreket nem cáfolja meg, csak leszögezi, hogy a köztársasági néppárt hosszú megbeszélés után egyhangúlag jóváhagyta Menemendzsoglu külügyminiszternek Kairóban tanúsított magatartását. Kiderül annyi, hogy Törökország az Angliával kötött szövetségi szerződésből folyó kötelezettségeinek eleget tesz. Kérdéses a kötelezettségteljesítésnek ideje és sorrendje.

Bár a pártértekezletről semmi pontos értesülés nem szivárgott ki, török politikai körök változatlanul hangoztatják azt a meggyőződést, hogy Törökország magatartásába egyelőre nem várható változás, ha csak a hadihelyzetben igen lényeges változás nem lesz. nem valószínű, hogy Törökország eddigi nemhadviselő politikája néhány hónapon belül megváltozna.

A kereskedelem- és közlekedésügyi tárca költségvetését tárgyalja a képviselőház

Budapest. (MTI) A képviselőház pénteki ülésén a kereskedelem- és közlekedésügyi tárca költségvetését tárgyalta. Csonka László előadó ismertette a költségvetést. Hangoztatta, hogy nem lehet márcól-holnapra megszervezni az új kereskedő-társadalmat. Részletesen foglalkozott ezután a közlekedés ügyével. A helyes közlekedési politika egyik főcélja — úgymond — az, hogy megtartsa az országot azokban a feltételekben, melyeket az ország helyzete megkövetel az átmenő forgalom szempontjából. Ezzel együtt alkalom nyílik az idegenforgalom legfontosabb eszközeinek ápolására is. Ma mindenekelőtt a közlekedés zavartalanágát kell biztosítani. A polgári közlekedés ma másodrendű fontossága.

A földművelés háború idején gazdasági honvédelem

Báffy Dániel földművelésügyi miniszter beszéde tárcája költségvetésének vitája során

Budapest. (MTI.): A képviselőház csütörtöki ülésén báró Báffy Dániel földművelésügyi miniszter válaszolt a tárcája költségvetésével kapcsolatban elhangzott felszólalásokra.

E költségvetés — mondotta a miniszter — azt a hármas feladatkört tükrözi vissza, amelyet a földművelésügyi minisztérium vezetésében állandóan szem előtt tartok. E feladatok közül ma a legfontosabb az, hogy töretlen erővel folytassuk küzdelmünket a termelés érdekében. A mezőgazdasági életnek is kell állania a háború erőpróbáját, mert a földművelés a háborúban honvédelem.

Második feladatunk, hogy közben készüljünk fel a háborút követő időre. Harmadik feladatunk pedig az, hogy a háborús megpróbáltatások ellenére is tartsuk fenn földművelésünknek történelmi multunkban gyökerező ősi erejét. Mindezen feladatok közül első helyen a háborús szükségletek kielégítése áll. A mai nehézségek ellenére is köteleességünk, hogy a termelést ne csak fenntartsuk, hanem lehetőleg fokozzuk. Örömmel állapítja meg, hogy erre a magyar gazdaságszolgálat teljes erőfeszítéssel törekedik. Tetszi ezt az ősi föld iránti szeretetből és a haza iránti kötelezettségből. Ennek köszönhető, hogy egyik háborús évben sem jelentkeett még érdemleges baj, vagy nagyobb fennakadás. Szükség van a takarékosagra. Erre a gazdaságszolgálat figyelmét is felhívja, mert a háborús idő elő csak akkor nézhetünk nyugodtan, ha a mező- és erdőgazdaság a jelen terheléküldve erőt gyűjt a jövőre. A háborús termelés biztosítása mellett elő kell készülnünk az átmeneti időkre is, hogy elejét vegyük a háború utáni nyomászó munkanélküliségnek és gazdasági nehézségeknek.

Tervek a háború utáni időkre. A mezőgazdaság és állattenyésztés háborús támogatása

A miniszter ezután bejelentette, hogy nagyobbabban terveket készített a háború utáni időkre; így többek között az országos érdekű vízmunkálatokról szóló törvényjavaslatot és a mező- és erdőgazdaság iparosításának tervét.

Áttérve a költségvetés részleteire, hangoztatta a miniszter, hogy a mezőgazdaságfejlesztési törvényt a háborús nehézségek ellenére is végrehajtja.

A jövő évi költségvetés az idejéhez viszonyítva 45 millió pengővel emelkedik. A mostani 277 milliós költségvetés több mint ötszöröse az 1941 évi költségvetésnek, ami tekintélyes emelkedés.

Fokozza a hőszéki vetőmagokéit. Az olajos növények termelése lehetővé teszi a honvédelem olajszükségletének kielégítését, ezenkívül a szappangyártás és egyéb ipari szükségletek kielégítését is, sőt ellátásunk zsír- és zsírszükségletének fedezésére tekintetében is nagy segítséget nyújtott.

A textilanyagban mutatkozó hiány enyhítésére nagy súlyt helyez a fonalas növények minél nagyobb méretű termesztésére. Mindent elkövet,

hogy a gépek és eszközök elterjedését növelje, ami a háborús munkakészhiány miatt is fontos, de mezőgazdaságunk jövő versenyképességét is előnyösen szolgálja.

Áttérve az állattenyésztésre hangoztatta, hogy ennek rohamos fejlődése meglepéssel tölthet el bennünket. A jövő gazdasági politikájában, állattenyésztésünkre különösen fontos szerep vár. Nagy jelentősége van ennek szociális szempontból is, mert állatállományunk nagyobb része idegenek kezében van.

A jövő évben állami kedvezmény-

nyel közösségek, gazdaságszolgálatok és kisgazdák között mintegy 110 ezer tenyészállatot osztatok ki. Ezenkívül igen sok baromfit és más kistálatot osztatok ki állami támogatással.

A textilellátás érdekében jelentősen támogatom a juhállomány növelését. A tejszövetkezeti gazdaságok fenntartását fontosnak tartom, ezért szükség esetén állami támogatást is nyújtok erre a célra. Gondoskodom az állategészségügy továbbfejlesztéséről. A szegény kismemberek sertéseinek oltásához ingyen ad oltóanyagot.

A vízügyek fejlesztése s a tűzifaellátás kérdése

A miniszter ezután a vízügyek fejlesztéséről szólott. Hangoztatta, hogy vízügyeink fejlesztése nem merülhet ki abban, hogy csapadékos években a vizek levezetéséről gondoskodjunk. Törekednünk kell vizeink hasznosítására is.

Az országos érdekű vízmunkálatokról külön törvényjavaslatot nyújtunk be, amely magában foglalja a felsőtiszavölgyi víztárolóknak, valamint a Duna-Tisza-csatorna felépítésének és a Ferenc- és Ferenc József-csatorna korszerűsítésének ügyét.

Áttérve az erdőgazdaságra, a miniszter behatóan foglalkozott a tűzifaellátás kérdésével. Rámutatott arra, hogy a visszakerült erdőterületeken az idegen uralom idejében rablógazdálkodás folyt és ez most is érezteti hatását, mert

Állományunk tényegesen kevesebb, mint amennyi ekkora területnek elegendő volna.

Kénytelenek vagyunk jórészt olyan területeken a fát kitermelni, amelyeken a termelés nem gazdaságos és onnan az elszállítás a legnagyobb nehézségekkel jár. Báj az, hogy a közönség nem akarja mérsékelni igényét, sőt sokszor még növeli is azt. Minden nehézség ellenére sikerült kitermelni a feltétlenül szükséges tűzifát, amiből az ország szükséglete takarékos beosztással fedezhető. — Hogy ez a kitermelt tűzifa mennyiség a fogyasztókig eljusson, egész nagy

szervezetet kellett kiépíteni. Nehézségeket kell legyőzni a szállítás terén. Tudja, hogy néhány alföldi törvényhatóság tűzifaellátásának helyzete jelenleg rosszabb az átlagosnál és ezért további kiutalásokkal és a szállítások ütemének meggyorsításával ezeknek a helyzetét javítani fogja. A szükséges tűzifa ki van termelve, az életre hívott szervezet működik. A törvényhatóságok fokozatosan megkapják a részükre megállapított mennyiségeket.

Igénybevettük tehát az összes rendelkezésre álló erőt a tűzifaellátás biztosítására.

Nem vállalkozik azonban arra, hogy az egyes magángazdaságok és háztartások részére a bekebelinél is nagyobb mennyiségeket biztosítson és annak lehetőleg egy tételben való szállítását lehetővé tegye, amikor háborús nehézségekkel kell megküzdenni. Más országokban a bekebeli szükségleteknek csak kis hányadát tudják biztosítani, nekünk is meg kell tehát elégedni a háború okozta szerényebb ellátással. A tűzifaellátás körüli panaszok mind átmeneti jellegűek és egyes törvényhatóságok részére állandóan folyamatban levő szállításokkal megszüntethetők. De szükséges, hogy a helyi hatóságok a készleteket ne csak szétosszák, hanem ellenőrizzék is, amíg a tűzifa a kisfogyasztókig eljut.

A földbirtokpolitika s a munkaerő biztosítása

Ezután a földbirtokpolitika kérdésével foglalkozott a miniszter, hangoztatta, hogy

a magyar föld bőséges termést nyújt és ez nekünk magyaroknak különösen sokat jelent, mert a magyar életnek, a magyar sorsnak ezeréves történelmünknek a magyar föld a hordozója. A földnek a magasabbra való értékelés határozza meg birtokpolitikai célkitűzéseinket. Birtokpolitikánk nem lehet más célja, mint hogy a termelés és szociális szempontok figyelembevételével a különböző birtoktípusok közül a legjobbat válassza ki, hogy ezáltal a legjobb eredményt tudja biztosítani. Az elsőrendű szociális szempontok tekint-

etbevételével állította be a jövő évi költségvetésbe további

25.000 házhely létesítését.

A Kormányzó úr legfelsőbb kézírata szellemének megfelelően a földbirt-

Mozik műsora:

APOLÓ: Szíamj macska.
BELVAROSI: Gül Baba.
GASINO: A négyarú asszony.
KORONA: Lidőrefény.

tokpolitika tengelyébe a most folyó háborúban vitézségi érdemmel kitüntettek, a vitézek, a hadigondozottak és általában a hadviselő földművesek földhöz juttatását állította.

Munkaerő biztosítása és munkabérek. Szólt a miniszter a munkaerő biztosításáról és a munkabérek ügyéről. Gondoskodni fog arról, hogy a letört munkakészséget megfelelő rendszábhályokkal és intézkedéssel fokozzák. A miniszter azzal a megállapítással fejezte be beszédét, hogy

minden célkitűzés, minden program csak annyit ér, amennyi gyakorlatban meg is tudunk valósítani.

A miniszter beszéde után a javaslatot a Ház általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Miért nem emelkedik az Önkéntes Tűzoltó Egyesület taglétszáma?

Nagyvárad, nov. 19. Ma délben a városháza bizottsági termében Soós István polgármester elnöklése alatt parancsnoki ülést tartott az Önkéntes Tűzoltóegyesület. Az ülése azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy mi okból nem emelkedik az egyesület taglétszáma és mit lehetne tenni a szélesebbkörű szervezkedés érdekében.

A polgármester rámutatott arra, hogy a román megszállás idejében betiltották ezt az egyesületet és azóta a közönség még nem tudott e tekintetben az új légkörbe beilleszkedni, holott az Önkéntes Tűzoltóegyesület működésének légmentes szempontból is nagy jelentősége van.

Az értekezlet elhatározta, hogy felhívják a hivatalok vezetőit és a vállalatok igazgatóit, fejtsenek ki propagandát ebben az irányban és a Légoltalmi Liga közreműködését is kéri a szervezés érdekében. Azonkívül általános felhívást is tesznek közzé, amelyben kérik fogják, hogy mindenki tartsa hazafias kötelezettségének az egyesületbe való belépését.

A kedves szövegű, fülbemászó dalait

KOCSIS KÁROLY VÁROSI IRODÁTISZT KITÜNTETÉSE. Nagyvárad, nov. 19. A polgármester ma átadta Kocsis Károly városi irodatisztnak a Vitézi Szék biharmegyei kapitányának dícsérő oklevelét, amely a Vitézi Szék elismerését fejezi ki a buzgó köztisztviselőnek a Vitézi Szék keretében kifejtett, kilenc hónapi eredményes munkálkodásáért. A polgármester a maga részéről is elismerését fejezte ki Kocsis Károlynak.

NÉMET LEKTORÁTUS

Szombaton, november 20-án

Das Elektronenmikroskop

(hangos tüllel)

Generaldirektor: **Dr BRÜGMANN (I. G. Farben)**

Fél 7 órakor

a Német Lektorátuson

További előretörések során

Fontos terepszakaszokat szereztek vissza a németek Zsitomírnál

Szomolenszk térségében nem csökkenő heveséssel folyik az elhárító csata — Lerosz el foglalása után azonnal megkezdték a harcot a német repülők Szamosz sziget ellen

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: A nagy Dnyeper-ívből a szovjet csapatok Dnyepetrovsktól délre nyugatra és Krivojrogtól északra szertán is tovább folytatták hasztalan támadásaikat. A kemény harcokban, amelyek az ellenségnek rendkívül nagy veszteségeket okoztak, egyedül az egyik páncélgránátos hadosztály szakaszán 58 szovjet páncélos löttünk szét. Cserkesszítől északnyugatra élénk helyi harci tevékenység folyt. A Kievtől nyugatra levő harci térségben csapataink Zsitomírnál heves ellentámadások elhárítása után tovább törtek előre északi irányban és fontos terepszakaszokat visszaszereztek. Koroszténynél tovább tartanak a súlyos harcok a tulerőben levő ellenséges erővel. Gomelj térségében a várostól délre nyugatra visszavertük az ellenségnek páncélosok támogatásával végrehajtott erős támadásait és a helyi betöréseket felfogtuk. A várostól északra az ellenség megújított előretörései megállítását. Szomolenszktől nyugatra az elhárító csata nem csökkenő heveséssel folyik. A szovjet csapatok összefogott erővel naphosszat rohamozták állásainkat. Az ellenséget véresen visszavertük. A szovjet a szerdai napon 91 páncélos veszített. Vitebszktől keletré eső térségben a szovjet ismételt támadott, de eredményt nem ért el. Nyeveljtől délre nyugatra heves harcok folynak több ellenséges harcosporttal. A tizedik léghárító hadosztály kötelekei a kievi és zsitomiri harci térségben különösen kitüntették magukat.

A délolaszországi arcvonalon mindkét részről tüzéségi és felderítő tevékenység folyt.

Ellenséges repülőkötelekek a esüfőrtökre virradó éjszaka támadásokat kíséreltek meg a birodalom nyugati és északi területén fekvő helységeket ellen és ezek során lényegtelen károkat okoztak. A esüfőrtöki napon a birodalom, a megszállott nyugati területek és a Földközi-tenger térségei felett összesen 16 ellenséges repülőgépet, jórészt nehézbombázót löttünk le. Az Atlanti-óceán felett egy ellenséges nagy vízi repülőgépet elpusztítottunk.

Légiriadó volt Londonban

Berlin. (MTI.) A Német TI jelentik: Szomolenszk környékén a szovjet először vetette harcha a Kosciuszko nevű lengyel hadosztályt, amely rövid harc után annak ellenére, hogy a lengyeleket a szovjet oldalról erősen lötték, átment a német vonalakba. Az átjött lengyelek elmondották, hogy a lengyel hadosztály mint a bolszevista hadsereg része, a zsidó Berling ezredes parancsnoksága alatt állott.

Liesszabonból jelentik: (MTI) A brit hírcsoda jelentése szerint az esüfőrtöknél este Londonban légiriadó volt.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti Délolaszországból: A délolaszországi harctéren az időjárás az utóbbi időben nagyon rossza fordult és ezért csak helyi harcok voltak. Az amerikai csapatok veszteségei már kétszázaléknál nagyon érezhetőek voltak, melyeket a hasztalan támadások során szenvedtek. Általában megállapítható, hogy a britek éppen úgy, mint az amerikaiak az utánpótlás jelentősen nehézségei miatt szenvednek. Az Adriai-tenger mentén a brit felvonulás

mozdulatai napok óta folynak.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: Lerosz szigetén a német csapatok folytatták a tisztogatást. Szétgurasztották az olasz, valamint a brit csapatokat, sok foglyot ejtettek. A sziget körüli vizeken a haditengerészet biztosító járműve feltartóztatott egy gyorsnaszádot, amelyen több olasz tiszt és katona menekült. A hadiszakmány is egyre növekszik. A német csapatok egyebek között sok brit eredetű korszerű híradó eszközt zsákmányol-

Dr GÖBBELS:

„Ha a végső erőfeszítésre kerül a sor, ellenségeinkkel szemben mindig fölényben leszünk”

Hull amerikai külügyminiszter beszámolt az országgyűlés előtt a moszkvai értekezletről — Wallace alelnök szerint távoli állnak még a fasizmus és a német hadsereg legyőzésétől

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Minden politikának és minden hadvezetésnek biztos és megingathatatlan elveken kell alapulnia, ha tartós eredményeket akar elérni — állapítja meg dr Göbbels a *Das Reich* című hetilap legutóbbi számában megjelent cikkében, amelynek címe: „A mostani háború titka.”

A miniszter hangsúlyozottan azon a véleményen van, hogy azok a népek fogják győzelemmel túlélni ezt a háborút, amelyek biztos politikai világnézet alapján állanak.

— Az ellenség — írja a miniszter — sokszor csodálkozik azon, hogy a

német nép milyen sztoikus egykedvűséggel viseli ennek a háborúnak óriási megterheléseit. A nemzeti szocialista mozgalom nevelése most teremt meg gyümölcseit. Mindenki, aki ezen a nevelésen keresztülment, a háboruban és annak súlyos követelményeivel szemben megingathatatlan biztonsággal állja meg helyét. Ha végső erőfeszítésre kerül a sor ellenségeinkkel szemben mindig fölényben leszünk. Elvesztettük az első háborút, mert csak politizáltunk és megnyerjük a második világháborút mert politikai nép vagyunk.

Cordell Hull beszámolója

Liesszabon. (MTI.) Hull külügyminiszter az országgyűlés zsűfolt termében esüfőrtöknél beszámolt a két ház együttes ülésén a moszkvai értekezletről. Ez az értekeztetés — szerinte — jelentős lépés a háború meggyőződésére és a jövőről való gondolkodás felé. — Nagyfajosságú önmegtagadásnak modotta azt a moszkvai nyilatkozatot, hogy az ellenségeskedések befejezése után más államok területén nem veszik igénybe seregeiket, csak közös megegyezés alapján. Ezzel a nyilatkozáttal Anglia, az Egyesült Államok, Kína és a Szovjet letették a háború utáni idők együttműködésének alapját, lehetővé tették a békeszerető nemzeteknek, nagyoknak és kicsinyeknek, hogy békében és biztonságban élhessenek és dolgozhassanak. Ismertette ezután a moszkvai értekeztetés határozatait. Rámutatott a tanácsadó bizottság felállítására. — Szerinte hasznos eszköz lesz az ellenségeskedések befejezésével összefüggő kérdések tanulmányozására. Válaszolta az Olaszország számára létesí-

tendő külön tanácsadó bizottság szerepét, majd beszámolt az Ausztriára vonatkozó nyilatkozatról. A moszkvai értekeztetés előzetesen is figyelmet szentelt sok olyan különleges kérdésnek, mely a békéhez való áttéréssel kezdődik. Gyümölcsöző eszmecsere folyt ezekről a kérdésekről, mint amilyen a Németországgal és szövetségeseivel való elbánás a gazdasági kapcsolatok különféle szakaszai, a társadalmi jólét előmozdítása, valamint az általános biztonság és béke biztosítása. A két hetes tárgyalás nem hozta magával valamennyi kérdés megoldását, ahogyan ez nem is volt tervben. Voltak olyan kérdések, mint például a lentárookra vonatkozó, amelyeket a dolog természeténél fogva függőben kellett tartani az ellenségeskedések befejezéséig. A legnagyobb jelentősége van — úgy mond — annak a ténynek, hogy az értekeztetés a mostani és a háború utáni nemzetközi együttműködés szellemének gyakorlati kifejezést adott. Ez kiterjedésében állandóan gyara-

Házat, birtokot, szőlőt
e adni, venni
akar, keresse fel
PRÁGER ügynökséget
Teleki-utca 38. szám.

tak. A sziget elfoglalása után felszábadult német repülők szertán azonnal megkezdték a harcot Szamosz sziget katonai célpontjai ellen. Német bombázók, a britek rendelkezése értelmében létesített ütegállásokban, védelmi berendezésekben igen hatásos találatokat értek el.

Genf. (MTI.) Modena város a november 11-én bekövetkezett második légitámadás óta romokban hever. A lakosság legnagyobb része már a szeptember 7-iki bombatámadás után elhagyta a várost. Most körülbelül ezer leginkább köztisztviselő és alkalmazott maradt a városban, akiket csak nagy áldozatokkal tudtak megmenteni.

podni fog és a kölcsönös megértés és bizalom légkörében idők multával sok, ma még nehéz kérdés öszinte megbeszélés útján kétségtelenül közeledik a kielégítő megoldáshoz.

Európa élelmezése és az új világ valutája

Newyorkból jelentik: (B. T.) A Newyork Herald Tribune jelentése szerint egy összejövetelen Wallace, az Egyesült Államok alelnöke kijelentette, hogy a szövetséges nemzeteknek a háború után az európai népek millióit kell élelmezniük. Európa ellenszolgáltatásként dolgozhat majd, feltéve, ha az újvilág hajlandó lesz az árut fizetés helyett elfogadni.

Wallace kijelentette még, hogy nagyon távoli vannak a fasizmus és még sokkal távolabb a német hadsereg teljes győzelemtől.

Az ülésen felszólt Wendell Willkie és követelte a négy szövetséges nagyhatalom szorosabb együttműködését, azaz, hogy a szövetséges nemzetek valamennyi tagját hívják meg a létesítendő bizottságba, ami további lépést jelentene a szövetséges nemzetek együttműködése felé. A kisnemzeteknek is részi kell venniük a nemzetközi ügyekben. Willkie foglalkozott végül az ellenséges országok lefegyverzésének kérdésével és hangsúlyozta nemzetközi rendőrség felállításának szükségességét.

Az értekeztetéshez Roosevelt elnök, Churchill miniszterelnök és Eden külügyminiszter üzeneteket intéztek. Roosevelt üzenetében kijelentette, hogy nagy hűbádat értek el a háborús kezdeményezésben és az eljövendő béke felépítése a szövetségesek kezében van.

Minden akadályon

M. kir. 2. honv. haditudósító szd., Szabó Sándor zászlós.

Ukrajna október közepén.

Az oroszországi harcok helyzet megváltozása következtében szükséges átcsoportosító hadmozdulatokat a magyar megszálló erő alakulatai és intézetei példás rendben és fennakadás nélkül hajtottak végre. Mi, akik a megszállt területeken mindenütt láttuk ezeket az átcsoportosulásokat és ismertük azokat a mindenütt fellépő akadályokat, amelyekben a csapatmozgatások folytak, mi tudjuk csak, milyen derekas munkát végeztek honvédeink. A legtöbb alakulatnak rövid idő állott rendelkezésére, hiszen régi állomáshelyükön be kellett várnunk a felváltó szövetségeseiket és csak azután, de sok esetben egy nap, vagy néhány nap alatt kellett új biztosítóterületeket elfoglalniuk.

Az idej szokatlanul száraz és napos ukrainai ősz nagyban hozzájárult a csapatmozdulatok sikeréhez, de méginkább támogatta a mocsárvidéket és az erdőkben, Fehér-Oroszországban és Ukrajnában szétszórta moszkvai vörös orvlövészbandákat, amelyeknek elsőrendű feladatuk volt — ahogyan egy elfogott moszkvai orvlövészparancsnok vallomásából kitérünk — a csapatmozdulatok minden úton-módon való zavarása, esetleg megakadályozása.

A nehéztérpü ukrainai utak, a zúfolt vasútforgalom és a távolságok mellett, bizony különös gondot és veszélyt jelentenek ezek a bandatámadások, amelyek szakadatlanul, éjjel-nappal, országúton és vasúton, mindenütt nehézüldültek, hogy egy-egy honvédelmet megzavarjanak, késleltessenek, megsemmisítsenek.

A magyar csapatok, ahogyan a nyári résztogató hadműveletek során is itt is leleményességükkel rámenő, kemény háttorságukkal akadályt nem ismerő elzártságukkal és sok esetben fegyverük mellett két kezük izzasztó és kimerítő munkájával is, minden akadályon át elérték kijelölt céljukat.

A végtelen méretekben szétterpeszített Pripjet mocsarak derekába vágott úton az egyik felvidéki tűzérosztályunkkal mentünk. Harmadik napja gyártuk már a kilométereket, egymás után, az előre terberített és meghatározott menetelők szerint. Ma este be kellett érniük új helyünkre.

Kereken ötven kilométer. A nehéztérpü földút az erdők között húzódott. A lovak izzadtan cipelték a karsú lövegeket, hátrább a vonat kocsiainak kerekei nyikorogtak, megviselte őket a harmadnapos kinszenvedésesen rossz földút.

Eddig még simán ment az útunk. Egy-két felrobbantott híd kerültünk ki, térdig, meg derékig gázolva a mocsárban, egy kisebb, tapogatózó orvlövészátadást vertünk vissza, az úttestre döntött fákat kerültük ki, de semmi különös vagy említésreméltó dolog nem történt. Előttünk egy utászszázad ment, az erdőkben az oldalbiztosító járőrök. A hajnali sűrű köd nehezen és lassan szakadt el a földtől, mintha húzta volna magához a nedves, mocsaras erdő, de ahogy átgyúrta magát a nap a ködön, pillanatok alatt felszűnt, elfújta.

Az erdő ezen az útszakaszon egészen kínált az út mellé és sűrű volt, az oldalbiztosító járőrök bizony kemény munkával tudták csak előverekedni magukat az összenőtt bokorágak között, a gíz-gáz és a sokszor derékig süppedő iszapos talajon.

Igy lassabban ment az oszlop.

De szerencsénkre.

Nyugat felől feltűnt az út mellett az útellenőrző karsú golyagép, majdnem ráült az úttestre és az utászszázad aknakutató járőre előtt csomagot dobott le. A csomag egy köre erősített jelentés volt. „Kb. 800 méterre aknák. Az erdőben behúzódott orvlövész csoport. Vigyázz!”

A menetoszlop parancsnoka pillanatok alatt intézkedett.

„Megerősített géppuskás osztag indul előre egy aknaszedő utászrajjal, mögötte megfelelő távolságban az oszlop folytatja útját.”

Ugy látszik, az orvlövészek észrevették, hogy erősebb oszloppal kerültek szembe. Visszahúzódtak. Az utászraj pedig sasszemekkel gyorsan akadt rá az alágknázott útrészre. Óvatosan, tiszta álltak neki a fiúk. Alföldi gyermekek „szpecializáltak” magukat az orosz aknaszedésben. Egy óra alatt megtisztították az utat az aknazártól.

Tizennégy doboz aknát szedtek fel. A felrobbantott hidak sora tovább folytatódott. Ez már a tizedik volt. De eddig még könnyen került ki az oszlop, itt azonban kétoldalt terpeszkedett a mocsár: a gázos, puha, iszapos mocsár.

Az utászszázad meg a tűzerek is nekiálltak: dorongútat építettek. Sirtak a fűrészek, koppantak a fejszecsapások,

Pénzt lehet átutalni Magyarországból Romániába és viszont

Magyarország és Románia között egyezség jött létre, mely szerint pénzt lehet átutalni egyik országból a másikba. A Banca Romaneasca nagyváradi fiókjától nyert értesülés szerint, a Resica mammut-cég hazánkban lakó nyugdíjasainak 20 millió lej utalhatnak át Romániából, valamint nem politikai, egyházi, pénzügyi és szövetkezeti intézményeknek, valamint magánszemélyeknek Észak-Erdélybe 15 millió lej.

Magyarországból Romániában lakó személyeknek bért, árendát és egyéb északerdélyi vagyomból eredő jövedelmet, összesen 20 millió lej erejéig. Nem politikai, egyházi, pénz-

dolgozott mindenki, hiszen a nap már túljutott a délidőn és estére be kellett érniük új helyükre. A kivágott fatörzseket az iszap hátára rakták, kétsorban egymás fölé, a széleken le is kötötték.

Másfélkilométer távolságon kellett kisebb megszakításokkal a dorongút. De elkészült. Azután indultak a lövegek, lassan, óvatosan másztak keresztül a fatörzseken, alattuk imbolygott a mocsár, de a faút birta a terhet. Az oszlop keresztül jutott rajta.

De ez nem volt elég.

A következő kanyarban kidöntött fák álltak el az utat, a fák alatt aknák. Ennek is nekiállt az utászszázad és már majdnem végeztek, amikor oldalról meglepetésszerű tüzet kaptak. De csak egy pillanatig, mert az oldalbiztosító járőr már tüzelt is, kézigranátók robbantak. A harc nem tartott sokáig. Tizenkét orvlövész maradt ott az iszapon.

Igy ment tovább az oszlop.

De nemcsak ez a felvidéki tűzérosztály, minden alakulat így küzdött, verkedte, erőszakolta magát előre az úton, mindenütt ott voltak az orvlövészek kezényomai, hidat véletlenül és a legtrikább esetben találtak épen, az utak aknazva voltak, a vasútvonalakat felrobbantották. Volt egy különösen veszélyes vonalszakasz, ahol egyetlen éjszaka 1200 robbanás történt. Ugy festett a pályatest, mint egy összeroncolt hernyó.

De semmi sem jelentett lehetetlent a csapatok előtt és elérték céljaikat. Minden akadályon át.

ügyi és szövetkezeti intézményeknek, valamint romániai magánszemélyeknek összesen 15 millió lej összegig. Ebben már belefoglaltatnak segélyek, adósságok törlesztése, stb.

Átutalási kulcs: 1 pengő egyenlő 35.88 lejtel.

Mindkét országban az illetékes Nemzeti Banktól kell engedélyt kérni és megfelelő iratokkal kell igazolni a célt és jogosultságot.

Nagyváradon a Banca Romaneasca fiókja jogosult az átutalási kérvények átvételére. A vagyonkezelők az adóhivatalban, árvaszéken kérhetik az átutalást.

Kártyaszalontulajdonosok a bíróság előtt

A zsidótörvény kijátszása miatt elítélték őket

Nagyvárad, november 19. Arató Ferencné nagyváradi lakosnak még a román megszállás idején jóforgalmu kártyaszalontulajdonosa volt. Ezt azonban, a felszabadulás után a magyar hatóságok megvonták tőle, mint zsidó egyéntől az 1939. IV. t. c. alapján.

1942 telén találkozott Aratóné az állástalan Poriszor Miklóssal és nejevel, aki szintén munkanélkül állott a tél kelles közepén. Addig beszélgettek, míg a két asszony megállapodott, hogy Poriszorné engedélyt szerez kártyaszalonnnyitáshoz. Az engedéllyel azután Aratóné Nyomda-utcai lakásában, a még meglévő butorokkal, felszereléssel megnyitják a szalont. Végre tavasszal, április 15-én megnyitották a szalont, mely főleg szombat- és vasárnap dél-

után egészen jól jövedelmezett, a nyolc-tíz asztalnál is játszók kártyások jóvoltából. A szalon egész 1943. június 8-ig működött, amikor is megszüntették.

Szemel szurt a hatóságoknak, hogy a szalon tulajdonos nélkül is rendszeresen működik, mert például egy hatósági razzia alkalmával a szalonban 19 nő és 5 férfi vendéget, sőt Aratóné is ott találtak. Ellenben maga a tulajdonos, Poriszorné sehol sem léték. Kinyomozták, hogy az asszony egy nagyváradi kereskedőnél vállalt állást és a rendőri jelentés szerint a szalonból csak 50 pengő tiszteltéddiját élvezte Aratónéétól, aki tulajdonképpen irányította a szalont.

A zsidó törvény kijátszásának vét-

el vádolva kerültek a nagyváradi törvényszék Váradi Kolosváry-Geleta büntetőtanácsa elé. A tárgyalás folyamán részben beismerő vallomást tettek, s már éppen a határozathozatal megtanácskozására akart visszavonulni a tanács, amikor a vádlottak védője, dr. Morár Gyula ügyvéd libegve torpanjt be a terembe. Zihálva, nagyokat fujtatva mondta el védőbeszédét, a két asszony tettét szegénységükkel indokolva.

Váradi elnök kihirdette az ítéletet, mely szerint Arató Ferencné és Poriszor Miklósné az 1939. IV. t. c. 26. §-ba ütköző, a zsidótörvény kijátszásának vétségében bűnösnek mondta ki és ezért 50–50 pengő pénzbüntetésre ítélt, mely jogerőssé vált.

A bíróság még elrendelte az ítélet sajtó útján való közlését is.

Margittai cukor-drágítási botrány a törvényszéken

Nagyvárad, november 19. Vargha István és 36 társa, részben margittai lakosok ellen a kir. ügyészség közszükségleti cikk jogellenes elvonásának büntette miatt vádat emelt. A 37 cukor-drágító védelmét 7 ügyvéd, dr. Horváth Árpád, dr. Fodor István, dr. Stachó Géza, dr. Hosszú Zoltán, dr. Veress Gyula, dr. Zoltán Károly és dr. Szeheny Irén látták el.

A nagyváradi törvényszék Váradi tanácsa, mint uzsorabíróság, ma kezdte meg a monstre-ügy tárgyalását, ahol a tanuk ezáma tizenöt. Váradi elnök megállapította, hogy a megidézett 37 vádlott közül 19 nem jelent meg, részint katonai, illetve munkaszolgálatos, részint betegség miatt, részint pedig igazolatlanul. A védelem a főtárgyalás elnapolását kérte, amit a tanács elutasított, s a jelenlevő vádlottak ügyének tárgyalását megkezdte, mely tárgyalás lapzártakor tart.

Bihar megyében jó eredménnyel kísérleteznek a cukornád termesztéssel

A Magyar Tudósító jelenté: Bihar megyében megkezdődött a cukornád aratása, amelynek természetével az ideig kísérleteztek legelőször és már az első kísérleti évben is nagyzerű eredményt hozott.

Nagyszalonta városa barmódpusztai gazdaságában 5 holdat vetettek be cukornádmaggal, amelybe holdanként 120 mázsa termelt. Egy nagyváradi cég dolgozza fel a cukornádatermést, de Szalonta város is folytat feldolgozási kísérleteket. A cukornádatermésből szörpöt készítenek, amj kitűnően helyettesíti a cukrot. Egy métermázsa cukornádból, amit cukorciroknak és édes ciroknak is neveznek, 35 liter lé préselhető ki, ami besűrítve 7 liter szörpöt ad. A cukornád állítólag nagyobb cukoranyagot tartalmaz, mint a cukorrépa és ezért a sarkadi cukorgyár is érdeklődik a cukornád iránt. A kipréselt szárazakat egyébként megsűrítják, megőrlik és takarmánynak használják. A cukornádból különben bor, pálinka, liszt és kávé is készíthető. Nagyszalontán annyira meg vannak elégedve a cukornádaterméssel, hogy a kolos közmondásos hirnevét hajlandók a cukornádra ráruházni és azt mondani, hogy „fizet, mint a cukornád”. A szép sikeren felbuzdulva, Nagyszalonta városa jövőre nagy területet ültet be cukornádmaggal, amit a Szerémségből hoztak be néhány évvel ezelőtt.

Országosan körözött betörőt fogott el a váradi rendőrség

Nagyvárad, november 19. Veszélyes betörőt tett ártalmatlanná tegnap a váradi rendőrség Lévi Gábor szabóegéd személyében. A betörő legutóbb Hajdúszoboszlóban követte el lopásait, onnan Debreceenbe ment, ahol tovább üzte foglalkozását, de lebukott és elfogták. Néhány napos őrizetbevétel után azonban sikerült a debreceni rendőrség fogdájából megszöknie, majd Hajdúszoboszlón tűnt fel, ahonnan több betörés után Nagyváradra jött.

Itt a városmajort szemelte ki „munkahelyül” és tyúklopásra szánta rá magát, de terve nem sikerült, mert tetten érték, mire újra a rendőrség fogdájába került. Kihallgatása pénteken délelőtt befejeződött és holnap fogják előbbi bűncselekményei színhelyére kísérni, hogy ottan is számot adjon további bűncselekményeiről.

Csomagolóanyaghiánnyal okolják meg a harisnyagyárak a vontatott vidéki szállításokat

A harisnyaelállítás az utóbbi időben rendes keretek közt mozog és a budapesti kereskedők éppúgy, mint a közönség nem panaszkodhat a rendelkezésre álló mennyiség miatt. Anélkül több felszólás érkezett vidékről a harisnyaszállítások elmaradása miatt. A gyárak azszal igyekeznek elhárítani maguktól a felelősséget, hogy nem rendelkeznek dobozokkal és egyéb megfelelő csomagolóanyagokkal és emiatt nem tudnak vidékre szállítani. A kereskedelmi kamarákhoz érkezett panaszok nyomán a Kamara a Textil Központoz fordult az ügyben, ahol arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a harisnyagyárak a csomagolóanyaghiányra való hivatkozás ellenére tartoznak az előirt havi kontingenst a vidéki rendelőknek pontosan megkülönböztetni. A gyárak majd megtalálják a módot, hogy a hiányzó dobozok helyébe más burkolóanyagot használjanak és a vidéki cégek részére akár papírcsomagolásban el kell küldeni az esedékes harisnyaszállítványokat. (Magy. Tud.)

Lótarló gazdák figyelmébe

A m. kir. bekéscsabai államj. méntelep katonai parancsnokságának 4-1943 számu átlapja alapján közhírré teszem, hogy december hó 15-én és 18-án Biharpuszpöki községben fedeztetési állomás udvarán 8 órától 14 óráig kanca párosítás és csikó bélyegzés lesz. Párosításhoz és csikóbélyegzéshez minden törzskönyvezett és előjegyzésbe vett kanca folyó évben született csikójával együtt tartozik megjelenni, annál is inkább, mivel két éven keresztül nem állami méntel fedeztetett, valamint három éven keresztül meddón maradt kancák a parancsnokság által kiadott piros könyvecskét és igazolványt a tenyésztőtől bevonják.

Uj párosításhoz, mint pedig a csikóbélyegzéshez az összes okmányokat a tenyésztők vigyék magukkal Nagyvárad, 1943. november 18. Polgármester megbízásából: Olyashatálan aláírás, tanácsnok.

A belügyminiszter is gondoskodik a sokgyermekes családok gyermekeinek taníttatásáról

A Magyar tudósító jelenti: Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter a Nép- és Családvédelmi Alap révén nagyfokú könnyítéseket óhajt tenni a sokgyermekes családok tehermentes gyermekeinek iskolázatása tárgyában. A belügyminiszter rendeletileg szabályozta ezt a kérdést és a vidéki törvényhatóságok első tisztviselői már kézhez is kapták a miniszter erre vonatkozó intézkedését.

A miniszter a szóbanlévő leiratban arról ad számot, hogy sokgyermekes családok kifogástalan magaviseletű és jeles előmenetelű tanulógyermekéi elvileg egy évi időtartamra ösztöndíjat kaphatnak, amelynek összege a folyó évre tanoncok, szaktanfolyami

hallgatók és középiskolai tanulóknál havi 30 pengő, egyetemi és más főiskolai hallgatóknál pedig havi 120 pengő. Az ösztöndíj meghirdetése iránt az intézkedések megtörténtek és azok nyilvánosságra hozatala rövidesen várható.

A belügyminiszteri leiratban a miniszter annak a feltevésnek ad kifejezést, hogy meg van győződve ennek az ösztöndíjnak a létesítésével a támogatásra leginkább rászoruló néprétegek erkölcsi és szellemi felemelése újabb hatalmas lépéssel halad előre, nem is említve azt az előnyt, amit a tanítási lehetőségek hiányában elkallódott sok tehetséges gyermek jelent az ország számára.

Kizárják a lisztellátásból azokat a kereskedőket, akik nem váltják be idejében a hatósági utalványokat

Egyes fűszerkereskedők, sőt a pékek egyrésze is, a hatóság megállapítása szerint hanyagul járnak el a lisztutalványok beváltásánál. Sokan közülük csak későn, az utalvány lejárása idején túl jelentkeznek a malomokban, vagy a nagykereskedőknél a lisztért. A fővárosi élelmiszer-jegy központ most átiratot intézett a Sütők Ipartestületéhez és a Fűszerkereskedők Egyesületéhez, melyeket felhívott, közöljék tagjaikkal, hogy amennyiben ezentúl a lisztutalványokat a kiállításától számított 8 napon belül nem váltják be, a következő

lisztutalványukat a legutolsó utalványon megjelölt mennyiséggel csökkentik. Amennyiben két ízben fordul elő, hogy a sütőiparos, vagy a fűszerkereskedő az utalványt késedelmesen akarja beváltani, teljesen kizárják az illetőt a lisztellátásból. A pékek és a fűszerkereskedők az intézkedés ellen felszólalással élnek, mert szerintük az utalványok késedelmes beváltásának oka az, hogy a malom, vagy a nagykereskedő nem rendelkezik elegendő készlettel és a kiutalt mennyiség átvétele sokszor hetekig is elhúzódik. (Magy. Tud.)

Előkészületek az ezüstkalászos gazdák számának emelésére

A magyarországi természetlakok általában azt bizonyítják, hogy még igen tág tér nyílik a további fejlődésre, ha a földet megfelelő művelésben részesítjük. Azokban az országokban a legmagasabbak a természetlakok és ott van általános gazdasági jólét, megelégedettség, ahol a gazdák korszerű mezőgazdasági ismeretek birtokában gazdálkodnak. A földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltsége is mindent elkövet, hogy Erdély népies gazdálkodásának színvonalát minél magasabbra emelje, mert ebben rejlik az erdélyi problémák legnagyobb részének megoldása s Erdély felvirágzása is csak ezúton érhető el.

A földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltségének irányítása mellett már két esztendeje folyik a mezőgazdasági korszerű ismeretek népszerűsítése és ez idő alatt már sok ezer ezüstkalászos gazda kapcsolódott be a mezőgazdasági életünk fejlesztésére irányuló törekvésekbe. Az eddigi eredmények azt mutatják, hogy az ezüstkalászos gazdák számának emelése rendkívül kedvező hatással van népies gazdálkodásunkra. A múlt évben 40 teli gazdasági tanfolyamot tartott a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltsége és az a számot az idén már 70-80-ra emelte.

felemelni, hogy minél több önálló erdélyi kisgazda szerezhesse meg a korszerű mezőgazdasági ismereteket.

A tanfolyamok eredményes működése azonban elsősorban a tanfolyamok vezetői, hogy a különböző falvakban működő m. kir. teli gazdasági tanfolyamok létszámának emelése szükségessé tette, hogy a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltsége új tanfolyamvezetőköt, illetve előadóköt gondoskodjék. Ezeket a szakembereket azonban csak akkor tudja eredményesen munkába állítani, ha őket megfelelő egységes irányítással is ellátja. Ezt a célt szolgálta az a tanfolyam, amelyet a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltsége az új tanfolyamvezetőköt és előadóköt részére rendezett. Ez az előkészítő tanfolyam november 10-én nyílt meg Kolozsváron és november 13-án zárult. A tanfolyam befejezése alkalmával dr. Gábor Dénes m. kir. középfoku gazdasági tanintézeti igazgató, kerületi tanulmányi felügyelő örömmel állapította meg azt, hogy főleg a m. kir. gazdasági felügyelőköt és gazdasági akadémiai oklevéllel rendelkező földbirtokokból álló hallgatók az előkészítő tanfolyam olyan szép eredményeket értek el, amelyek bizonyára meg lehetnek elégedtetve a tanfolyam vezetői által.

célt el is fogják érni. A földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltségének munkájába tehát ebben az évben is többszáz ezüstkalászos gazda kapcsolódhat be, ami végeredményben az erdélyi magyar kisgazdáknak a nagyobb kenyert, hazánknak pedig a szebb jövőt jelenti.

Az Erdélyi Párt régi körzetének választmányi értekezlete

Szokatlanul nagy érdeklődés mellett tartotta meg az Erdélyi Párt választmányi értekezletét tegnap este az Európa étterem külön helyiségében. A magyar Hízekegy elmondása után dr. Szabó Lajos lelkes, körzeti elnök ismertette a párt képviselőinek azt a hatalmas munkáját, amelyet az új állami költségvetés tárgyalásánál az egyes bizottságokban kifejtettek.

Sorbán Gyula választmányi tag az Árpád vezér úton közlekedő „H” jelzésű villamoskocsinak bizonyos időközönként történendő megkettőződését kérte. Az idevonatkozó memorandumát a körzet vezetője pártolólaj terjesztette az elnöki tanács elé. A bihari úton lakók a villanyvilágítás kivételét kérik. A kérelmet szintén pártolólaj terjeszti fel a körzetvezetőség. Szabó Gyula elnök, szervezési kérdésekben tette meg jelentését. Biró László kulturszakosztályi elnök a vasárnap a Magyar Házban tartandó „Kuruc est” programját ismertette. Dr. Szabó Lajos elnök bejelentette, hogy a legközelebbi választmányi értekezleten a Kormányzó Urról fognak megemlékezni s az ünnepi beszédet Balogh József főmérnök, a fűtőház főnöke, a körzet alelnöke fogja mondani.

Elmarad a Boldog Margit Mária Kongregáció vasárnapi gyűlése

Értesítjük a Boldog Margit Mária Kongregáció tagjait, hogy folyó hó 21-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdetű gyűlésünk az Orsolya-zárdában elmarad, helyette ugyancsak vasárnap, 21-én délután résztveszünk a Rom. Kath. Nőszövetség közgyűlésén, mely a premontrai gimnázium dísztermében, 6 órakor kezdődik. A tagok pontos megjelenését kéri a

Magisztrátus.

Ismét közlekedik a Nagyvárad-Baja közötti sebesvonat

Értesítjük a t. utazó közönséget, hogy a MÁV igazgatósága Nagyvárad és Baja között az 1601. és 1602. sz. sebesvonatokat f. hó 20-tól kezdve ismét forgalomba helyezte.

A 1601. sz. sebesvonat Nagyváradról indul 16 óra 22 p., az 1602. sz. sebesvonat Nagyváradra érkezik 11 óra 44 perckor.

Nagyvárad, 1943 november 18.

Az állomásfőnökség.

Uj 20 és 30 filléres bélyegek kerülnek forgalomba karácsonyra. A MTI jelenti: A kereskedelemügyi miniszter karácsonyra 20 és 30 filléres postabélyegeket ad ki. A bélyegek december elsejétől a jövő év június 30-ig használhatók.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Uj kormányfőtanácsosok. A MTI jelenteti: A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére vitéz Makray Lajos címzetes prépost, tolnai plébános, országgyűlési képviselőnek, az egyházi és közéleti terén szerzett érdemei elismeréséül és Szekeres Bonis szentbenedekrendi áldozópapnak, okleveles középiskolai tanárnak, a balatonfüredi gyógyfürdő kormányzójának, a közéleti terén szerzett érdemei elismeréséül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Bírósági kibevetés. Az igazságügy-miniszter Hlyés József szilágycsehi járásbírói jogviszonyát, a szilágycsehi járásbírói jogviszonyát telekkönyvvezetővé kibevetésre.

Az „Elektronmikroszkóp az orvosi kutatás munkájában”. Dr. Brugmann előadása hangos filmmel szombaton este fél 7 órakor a Lektorátus új termében.

Dr. Szabó Lajos református lelkész a „Magyar nemzet jövője” címen előadást tart Debrecenben. A debreceni Mester-utcai Református Négyelet november 25-én, csütörtökön délután jótékony célú műsoros délutáni rendezés a Református Kollégium tanácstermében. Az egyházzsely vezetője az ünnepély előadójául Dr. Szabó Lajos nagyváradi lelképást kérte fel, aki „A magyar dal nemzetfenntartó ereje” címen, ezt megelőzően pedig, 23-án, kedden délután, ugyancsak Debrecenben a Négyelet munkadélutánján „A magyar nemzet jövője” címen tart előadást. Az estély bevételét a szegény iskolás gyermekek felruházására fordítja a Négyelet vezetősége.

Miniszteri elismerő oklevelet kapott egy kiváló asztalosmester. A MTI jelenteti: Az iparügyi miniszter Földi Sándor kézdívasárhelyi asztalosmesternek, kiváló ipari tevékenységéért miniszteri elismerő oklevelet adományozott.

IPAROS HIREK. A vas- és fémipari szakosztály elnöke értesíti tagjait, hogy a karbid- és benzín-igénylést az eddigi igénylési időponttól eltérően minden hónap 20-tól 25-ig eszközi. Tehát a december havi igénylést már f. hóban a fenti időben kérjük bejelenteni. Karbid-igénylést csak oxigén-számla felmutatása ellenében vesszük fel. Szakosztályunk tagjai részére kovács közén érkezett, melynek kiutalását megkezdjük és kérjük, hogy igényüket jelentsék be. Továbbá a kovács szakosztály kéri tagjait, hogy akik az ahronevas, patkóvas és vegyesvas kiutalásait nem vették át, azok f. hó 24-ig jelentkezzenek Fekete János elnöknel, mert ellenkező esetben utalványukat másra ruházzák át. Elnökség.

Csak egyenruhában lehet ujságot árulni Romániában. Bukarestből jelentik: (MTI) A bukaresti rendőrkapitány-ság kötelezte az ujságárusokat, hogy 30 nap alatt készítsék el az előírt egyenruhát. Csak egyenruhás rikkancsok árulhatnak lapot.

KORONA Filmszínház
 Csak 16 éven felülieknek
Alomszép, színes csodafilm

LIDÉRCFÉNY

Főszerepben: **Kristina Söderbaum**

Tanügyi hírek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Koós Zoltánné Nagy Emma szatmárnémeti, Sziky Ilona szatmárnémeti, Szilágyi Béla alsófernezei, Marikovszky Sándor váradlesi, Szotyory Apollónia érabrandi, Káldy Jolán éleedi és Lenkey Pál biharugrai állami népi iskolai helyettes tanítókat 1943. november hó 1-ével állami népi iskolai rendes tanítókká kinevezte.

Megérkezett Budapestre a köztársasági fasiszta kormány követe. A MTI jelenteti: Raffaele Casartano követ, az olasz köztársasági fasiszta kormány megbízottja, Budapestre érkezett.

Papirkorlátozás Romániában. Bukarestből jelentik: (MTI) Csütörtöktől kezdve az állami és magánintézményeknek a hulladék papírokat nem szabad tüzelőanyagként felhasználni.

WALDBAUER-KERPELY

hangverseny 22-én este 7 órakor lesz megtartva a Református Kulturpalotában. — Siessen jegyét elővételben megvenni az Idegenforgalmi Hivatalban, Rákóczi-ut 13. Délelőtt 9-2-ig.

Előljárk helyéről a krisztinavárosi templom 720.000 kilós szentélyét. A budapesti krisztinavárosi római katolikus plébániatemplom az elmúlt évtizedek alatt megrongálódott, szűknek is bizonyult. Tavaly megkezdtek tatarozását és kibővítését. Az eredeti terv szerint ennek során a templom szentélyét lebontották volna és pár méterrel hátrább akarták újból felépíteni. Ezt a tervet azonban megváltoztatták, mert kiderült, hogy a mennyezetben igen értékes freskó van. Ennek a levétele és az új boltozatra való átvétele rendkívül költséges lett volna. Ezért a szakértők elhatározták a szentély elhúzását, ami nem kerül többé, mint a bonítás és az újjáépítés. A 60.000 kilós súlyú főoltárt már kedden elmozdították és hátrább vitték, a 720.000 kilós súlyú szentélyt pedig szombaton tolják hátrább öt smpáron. A hatalmas falakat két darab tizonnás, kézihajtású csőrölő fogja húzni. A templom sekrestyéjét már lebontották és nagyobb méretben hátrább felépítették. A mostani restaurálás munkák és a templom kibővítése 11 millió pengőbe kerül. A munkát tavasszal fejezik be.

Serdülő ifjaknak és leányoknak adjunk időközönként reggel felkeléskor egy-egy kis pohányi természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának gyakran igen fontos eredményeket köszönhetünk. Kérdezzé meg orvosát!

Meghívó. A Nagyváradi Filharmóniai Társaság 1943. november 27-én este 7 órakor tartja a városi zeneiskola helyiségében Szaniszló-utca 18. évi rendezés közgyűlését, melyre az egyesület minden tagját kivétel nélkül meghívja az elnökség. Táragsorozat: Elnöki megnyitó. Beszámoló, felügyelő bizottsági rendes és pótag ellenőr választás. Zárszámadás és költségvetés, felmentvények megadása. Indítványok 3 nappal a közgyűlés előtt terjesztendők be. Az elnökség.

BELVAROSI Szombattól:

MÜNCHHAUSEN

Színes filmsoda!
 Előadások kezdete fél 3, fél 5 és pontosan 7 óra
 Jegyelővét 12-1-ig
 Kedvezményes jegyek csak 25-től érvényesek

Beiratkozás az Alliance Francaise nyelvtanfolyamaira: november 19, 20, 22 és 23-án délután 5-7 között az Ujságíró Otthonban. Beiratási díj egész évre 15 pengő. Tandíj nincs.

Józan László unitárius püspök fél-száz éve lelkész. A Magyar Tudósító jelenteti: Szép ünnepelésben kívánják részvételre a magyarországi unitárius hívők legfőbb lelképástörökát, Józan László püspököt. A népszerű püspök ugyancsak november 18-án ünnepi lelkész szentelésének 50 évfordulóját. Ezen a napon nyitotta meg a püspök a kolozsvári lelkész továbbképző tanfolyam idej tanévét és a kolozsvári unitárius egyház ezt az alkalmat kívánta felhasználni püspökének ünnepelésére. — Egyébként november 21-én Kolozsváron megkezdte tanácskozását, az egyetemes unitárius egyház parlamentje, az egyházi főtanács.

WALDBAUER-KERPELY

hangverseny 22-én este 7 órakor lesz megtartva a Református Kulturpalotában. — Siessen jegyét elővételben megvenni az Idegenforgalmi Hivatalban, Rákóczi-ut 13. Délelőtt 9-2-ig.

Megjelent a Városok Lapja új száma. Ismét gazdag és érdekes anyaggal jelent meg a Városok Lapja november 15-i száma. Vezércikkében dr. Göbel József a békegazdálkodásra való áttérés kérdését a városok szempontjából vizsgálja meg. A háború befejezésének időpontját meghatározni nem áll ugyan még hatalmunkban — írja a szerző — de már most fel kell készülnünk az átmenet megkönnyítésére, mert különben súlyos zavarok állhatnak majd elő. A lezerelő katonák elhelyezése, az egyes városoknak legjobban megfelelő fejlődési irány kiválasztása, szociális, városrendezési és pénzügyi kérdések mind előzetes és pontos terveket igényelnek. Második cikként Dobozi István ismertet egy kétszáz év előtti fegyelmi ügyet a budai tanács történetéből. Kegyeletes szavakkal emlékezik meg a lap ezután dr. Beöthy László haláláról, kinek 50 éves közéleti jubileumát éppen a múlt számban ünnepelte. A városkultura rovatból kiemelkedik az erdélyi és az egyetemes magyar művelődés életében oly nagy szerepet játszó gróf Bánffy Miklós, államférfi és író ismertése 70-ik életévének betöltése alkalmából. Az idegenforgalomról, a városok életéről szóló hírek és közlemények, könyvismertetések, város és nemzetgazdasági rovat teszik még teljesebbé a nagy gondtal szerkesztett és tartalmas számot.

Lutter János dr egyetemi tanár tart előadást szombaton a Jogászegyletben

A Magyar Jogászegylet Nagyváradi Helyi Csoportjának legközelebbi előadása november 20-án, szombaton délután fél 6 órakor lesz a kir. ítélőtábla dísztermében. Dr. Lutter János egyetemi tanár „A lateráni szerződés” címmel tart előadást. Az előadáson a jogászegylet minden tagja résztvehet. Vendégeket is szívesen látnak. Dr. Lutter János nagyváradi tartózkodása alatt, értesülésünk szerint, a premontrai rend vendége lesz.

Kis- és közgyűlési tart a város közvényhatósága. Nagyváradi, november 19. Szombaton délelőtt közgyűlést tart a városi törvényhatósági bizottság, hétfőn délután 5 órai kezdettel pedig rendkívüli közgyűlés lesz, amelynek tárgya a városi tisztviselők karácsonyi segélyének a kiutalása és a város második pótköltségvetésének a megszavazására.

Pályázati hirdetmények. A Hivatalos Lap november 18-iki számában a belügyminiszter pályázatot hirdet a monostorpetri községi jegyzői álláson. A Hivatalos Lap ugyancsak számában hirdet pályázatot a Szatmárnémeti városnál üresedésben lévő főmérnöki állásra is.

A SZLOVÁKIAI MAGYAR NÖGYLETEK NAGYVÁRADI LÁTOGATÁSA. Nagyváradi, nov. 19. A szlovákiai magyar négyelet részéről egy nagyobb hölgy-csoport Révay József gróf és felesége vezetése alatt szombaton Nagyváradra érkezik, hogy a város szociális intézményeit tanulmányozza. A város nővédő egyesületeinek képviselői, továbbá Dalló Gyula és Papp Lajos fogják a vendégeket fogadni, akik megtekintik a város nevezetességeit, vasárnap közeledben vesznek részt, amelyet a polgármester ad tiszteletükre és vasárnap este továbbutaznak.

Továbbra is nagy érdeklődés kíséri a szabadegyetemi előadásokat

(Nagyváradi.) Tegnap este folytatták a Szabadegyetem sorozatos előadásait a városi háza nagytermében. A hallgatóság ezúttal is igen nagy számban jelent meg és nagy érdeklődéssel hallgatta dr. Balogh Béla debreceni egyetemi tanár értékes előadását, melyet „A magyarság biológiája” címen tartott meg. Az előadást vetített képekkel illusztrálta a kiváló professzor.

Szólasi lapja Jávor Pálról

Az „Összetartás” írja:
 „A mai nap” című liberális-szociáldemokrata orgánumban nyilatkozott a Kiss Ferenc szobrát összetörő Jávor Pál és azt mondotta, hogy nemzeti-színházbeli kollégájának a szobrát véletlenül, tea-főzés közben ütötte le és Kiss Ferenc fényképén az üveget már csak azért sem törte össze, mert a képet nem borította üveg. Ezzel szemben a valóság — a Nemzeti Színházról kiszivárgott hírek szerint — a következő: Jávor Pál Kiss Ferenc öltözőjében vendégszerpelt, ahol egy ismerőseivel beszélgetett. Az illető párhuzamot vont Jávor és Kiss Ferenc játéka között, mire Jávor annyira előtörtte az indulat, hogy felkapta Kiss Ferenc szobrát, azt ki dobta a folyosóra, ahol az összetört és a takarítószemélyzet a folyosón szöpte össze a szobortörmelékét. — Kiss Ferenc képét igenis üveglap borította, amit bizonyít az a vérfolt is, amely még mindig látszik Kiss Ferenc fényképén. A vérfolt Jávor megszézt kezétől származott.

Színészek a rendőrségen

Az *Uj Magyarország* tudósítást közöl a *Népszava* helyiségében történt színész-összejövetel rendőri nyomozásáról. Annak megállapítása után, hogy a rendőrség 23 színésztől állapította meg, hogy jelen voltak a tanácskozáson, ezt írja:

„Érdekesen alakult a titkos gyűléssel kapcsolatban a Nemzeti Színház tagjainak szerepe. A baloldali csoportosuláshoz közelálló berkekben ugyan is lépten-nyomon hallani, hogy a Nemzeti Színház művészei közül tizenötven beszervezett tagjai az új alakulatnak. Ezek közül azért nem jelentek meg a délután öt órára összehívott Conti-utcai gyűlésen, mert a korai színházi kezdés miatt nem volt erre módjuk. Kifejezték azonban a nehéztelőségeket a gyűlés alkalmatlan időpontban való összehívása miatt, azt mondván, hogy ebben az időben csak színház kötelekben nem tartozó színész ér rá gyűlésezni.”

RÁDIO

SZOMBAT, NOVEMBER 20.

- 10.15 Országos Postaszeneke.
- 11.15 Guttenberg szalonzenekara.
- 11.40 Molnár János előadása.
- 12.10 A rádiózenekar műsorából.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársaj rádiószolgálat.
- 14.00 Hornáthi Dudas József cigányzenekara.
- 15.00 Szórakoztató muzsika.
- 15.30 Hainl-Ény Istvánról beszél Berliáz Jenő dr.
- 16.20 Hlászny Béla táncegyüttese.
- 17.00 Közvetítés a Hunnia filmgyárból.
- 17.40 Schöpfung Aladár előadása Babits Mihályról.
- 18.00 Dal, vers, mese a ropogós eszmáról.
- 18.40 Kültügyi tájékoztató.
- 19.00 Dohányi Ernő zongorázik.
- 19.20 Hangképek innen-onnan.
- 19.45 Táncrend.
- 22.40 Ki mit szeret?

Budapest II.

- 17.30 Magyar-Finn Társaság finn-ugor néprökségi ünnepélyének közvetítése a Pázmány Péter tudományegyetem aulájából.
- 19.45 Szerepek a hajnal találkozónak. Rádiójáték.
- 21.20 Szabó Lőrinc beszél Omar Khamról. A verseket elmondja Szecskó Zita.
- 21.45 Muzsikál a mult.

SPORT

Hatalmas küzdelmet ígér a Gamma--NAC találkozó

Vasárnapra rendbehozzák az állóhelyet és korzóüléseket is helyeznek el

A vasárnapi NAC—Gamma mérkőzés iránt egyre fokozódik az érdeklődés. Mint megírtuk, a jobb jegyek elővételben már mind elkelték s most a vezetőség legfőbb gondja, hogy megfelelő számú póttulásokkal elégítse ki a tömeges helyigénylőket. Feltűnő, hogy vidékről, sőt a fővárosból is igen sokan bejelentették jövetelüket. Mint szurkoló körökben mondják, azért nyilvánult meg ilyen feltűnő érdeklődés a NAC—Gamma találkozó iránt, mert köztudomásu, hogy ez a két csapat rendelkezik jelenleg az NB I. csapatai között legegységesebb és legszebben

játszó csatárossal s minden futballinyenc kíváncsi, hogy melyik támadó sor lesz képes áttörni többször a szintén elsőrendű védelmet.

Érdeklődünk a rendezőségtől, hogy miként kívánják elhelyezni a sok érdeklődőt és a következő felvilágosítást kaptuk:

— A futópályán helyezünk el 2000 széket s az állóhely rendbehozatala is folyamatban van, vasárnapra három lépcsőzet teljesen kész lesz s a többi részeket is leborítottjuk salakkal, így teljesen sártalanítjuk az állóhely környékét.

SZÍNHÁZ

Fekete Péter

A budapesti Vígyszínházban nagy sikert elért Eisemann—Somogyi operettet, a *Fekete Pétert* mutatta be esütő-tökön este a Szigligeti Színház. A darabot már több ízben sugározta a rádió s kedves szövegű fülbemászó dalait már szeltében-hosszában éneklék, úgy-hogy alig van szükség az ismertetésére.

A peches ember a hőse a darabnak, aki annyira halálos következetességgel peches, hogy részvénytársaság alakul e csodálatos tulajdonságának a kihasználására. A vállalat nagyszerűen virul mindaddig, amíg a peches ember, Fekete Péter, szerelmi okokból kilépesre nem kényszerül. A dolog természetesen jóra fordul, a szerelmesek egymásra találhatnak, sőt a mulatságos fordulatok során már-már veszendőbe ment, jóljévedelmező pech is megmarad.

Tele van a darab színes, vidám, látványos jelenetekkel, kedves dalokkal, mutatós táncokkal, könnyekig kacagató ötletekkel. A legüditőbb, legszórakoztatóbb új operettek közé tartozik a *Fekete Péter* s nem is lehet csodálkozni rajta, hogy a színház nagy felkészültséggel hozta ki s színészeink is annyi kedvvel és igyekezettel munkálkodtak a sikerén, aminőre alig volt példa mostanában.

Göndör Klári elemében volt, minden

porcikájával játszott, egyéni bája, humora, túlaradó kedélye magával ragadta a közönséget és állandóan a vídamság forró légkörében tartotta. Kemény Gizi szerepének mind a két formáját, a szegény kis szerelmes irodatisasszonyt és a lenyűgöző szépségű fiatal leányt egyaránt nagy közvetlenséggel alakította. Mikor fehér ruhájában énekelte a „Holdvilágos éjszakán” kezdetű dalt, egyszerűen tünemény volt, ami felejthetetlen marad. Igen jó volt kisebb szerepében a mostanában, sajnos, kevesebbet foglalkoztatott *Szögi Arany* s *Czéh Gitta* is jobban oldotta meg feladatát, mint más alkalommal. A férfiak közül *Szabó Ernőnek* van a leghálásabb szerepe, de ki is aknazza annak minden lehetőségét, anélkül, hogy túlzásokba esne. *Lendvai Lajos* mérséklettel, kellemes vigjátéki stílusban játszik s nagy érdeme van a darab sikerében. Aztán van még a „Fekete Péter”-ben egy sereg komikus figura, amelyek mind igen jó alakítókra találak, nem is lehet külön felsorolni őket.

A kitűnő táncbetét, a rendezés, a díszletezés s a zenekar vezetése is hozzájárult a sikerhez. Bizonyos, hogy a „Fekete Péter” sokáig műsoron marad. (*)

A színházi iroda közleménye:

„Fekete Péter” minden este 3/4 7 órakor

FIGYELEM! A előadások a jelzett időben pontosan kezdődnek! Az előadás megkezdésekor a nézőtéri ajtókat a rendőrség bezárja.

Fekete Péter, az idény operett-szenzációja, mely a budapesti Vígyszínházban ma is telt nézőterek előtt van műsoron, pénteken este A-bérletben kerül színpadra. Főszereplők: Göndör Klári, Kemény Gizi, Szögi Arany, Szabó Ernő, Lendvai Lajos, Halasi Gyula, Barys Béla és Kiss István. Rendező: Szabó Ernő. Táncokat: Molnár Tivadár és Berta András tanították. A díszleteket Kovall István festette. Karnagy: Matólesy Zoltán. A *Fekete Péter* minden száma

egy-egy slágeró Csupa humor és kacagás. Szenzációs táncok. Gyönyörű kiállítás. Jegyekről a rendkívüli nagy érdeklődésre való tekintettel, ajánlatos előre gondoskodni.

A színház prózai együttese lelkes szorgalommal készült Katona József: *Bánk Bán* című történelmi drámájának bemutatására Horváth Jenő rendezésében, míg az operett-együttes a *Fekete Péter* bemutatása után, a *Kornevillei harangok*-at kezdi el tanulni.

HETI MŰSOR:

Pénteken este háromnegyed 7 órakor: *Fekete Péter*, — A-bérlet 9.

Szombaton este háromnegyed 7 órakor: *Fekete Péter*.
 Vasárnap délután egynegyed 4 órakor: *Fekete Péter*.
 Vasárnap este háromnegyed 7 órakor: *Fekete Péter*.
 Hétfélon este háromnegyed 7 órakor: *Fekete Péter*.

Ifjusági előadás 22-én, hétfőn. A Szigligeti színházban hétfőn, 22-én délután 3 órai kezdettel ifjusági előadás lesz tanintézetek növendékei részére. Színpad kerül a Tabornokné c. nagy operett. Jegyek elővételben Tanaj K. Emilnél is nyelhetők a színházi irodában. Délelőtt 11-től 1-ig.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

- Telikabátot ruhát legjobban vehet, eladhat Molnár, Bémer-ter 1. 919
- Jókarban levő bőrkabát középtar. meire eladó. Arpad vezér-u. 10. 9
- Piőcát magasáron veszek. Érdeklődni vasuti étteremben. 94
- Kis szénkályhát megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 75
- Háromnegyedes sötétkéék férfi telikabát, jókarban, eladó. Damjanich-u. 37. ajtó 7. 79
- 37-es cipőre teljesen jó állapotban levő sárcipő eladó. Cim a kiadóban. 82
- Cipőmegmunkáló kombináltgép eladó. Gróf Csáky-u. 27. cipőüzem. 93
- Wimpassing sárcipő, 31-es, jó állapotban eladó. Rimanóczy-u. 14. fidsz. 1. szám. 96

Különféle

- Fertőtlenítést, poloska, macly és mindennemű ferzek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 913
- Köbök, horgolok, alakítók, javítók, gyermekmakkot, szvettert, pullover, kesztyűt, turbánt, salát. Bontott szvettert, harisnyát, ujját átkötök. Bodáné kézimunkaüzlete, Kossuth-u. 18. 79
- Zippzárjavítás felelésséggel, Jakab műszerésznel, Kossuth-u. 5. 64

Allást nyec

LAPKIHORDÓKAT azonnali belépésre felvesszünk. Jelentkezni lehet a *Magyar Lapok* kiadóhivatalában.

Képzett és hosszabb laboratoriumi gyakorlattal bíró vegyész (vegyésznő) keresünk azonnali belépésre. Ajánlatokat eddigi működés és fizetési-nyeny megjelölésével a Vegyi. és Élelmiszeripari r. t.-hoz, Nagyvárad, Anyos Pál-u. 2—6. kérünk. 91

Kifutó fiut felvesz Damó fűzérés. Lukács György-utca 1. sz. 92

Mindenes jólfőző nőt fiatal házaspár keres vidékre. Cim Rudolf Mosse hirdetőirodába, Rákóczi-ut 2, Bazarépület.

Allást keces

Irodai gyakorlattal IV. közepiskolát végzett komoly urileány állást keres. Cimeket a kiadóba kér.

Öskeresztény cipőkereskedő segéd, ki magyar, német, román és szerb nyelven beszél, ideiglenes gépkocsivezető igazolvánnyal, elhelyezkedést keres bármilyen alkalmazásba. Cimeket a kiadóba kér. 88

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felel: Kiadóasztal felel:
 Dr. Paál Árpád Dr. Virág Jeromos
 főszerkesztő a Szent László-nyomda R. T.
 igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dózsa-utca 5. szám